

Бақатай Жанель Екпінді орталау мектебінің 6 сынып оқушысы

□ *Ешкі сүтінің пайдасы*

Зерттеу

Зерттеудің мақсаты:

Ешкі сүтінің пайдасын дәлелдеу.

Адамзатқа ешкі сүтінің алатын орны ерекше екенін түсіндіру.

Ешкі сүтінің құрамын зерттеу.

Зерттеудің міндеті:

Халықты әр түрлі аурудан аман алып қалудың жолы – осы ешкі сүтінің емдік қасиетін пайдалану.

Зерттеу

Зерттеу өзектілігі:

Ешкі сүтінің
құрамын анықтау,
емдік
қасиетін білу,
қандай ауруларға
пайдалы
екенін анықтау.

Зерттеу бөлімдері:

Сүттің құрамында

микрэлемент
тер

Кальций
Магний
Фосфор
Маргане
ц
Мыс

дәрумендер

А
В1
С
Д
В12
Аскорбин
қышқылы

ақуыздар

Май 4,4%
Белок 3,6
%
Лактоза
4,9%

Ешкі сүтінің емдік қасиеті

ҚАТЕРЛІ ІСІК ДЕРТІНЕ ПАЙДАЛЫ СУСЫН ДАЙЫНДАУ
БАРЫСЫНДА.

- 1) ШЫНЫ ҮДЫСҚА БАЛДЫ САЛДЫМ.
- 2) ЕТТАРТҚЫШТАН 3 ЖЫЛДЫҚ АЛОЭНИ ӨТКІЗДІМ.

3) АЛОЭНЫ 5 МИНУТ ҚАЙНАТТЫМ.

4) ҚОСПАНЫ ЕШКІ СҮТІМЕН АРАЛАСТЫРДЫМ.

ЕНДІ ОНЫ ТОҢАЗЫТҚЫШҚА САЛАМЫЗ. 6 САҒАТТАН СОҢ 1 САҒ.
САЙЫН ӘР 10 КГ, ДЕНЕ САЛМАҒЫНА 50 ГР. НАН ӨЛШЕП
НАУҚАСҚА БЕРУ КЕРЕК.

П.С. ДӘРІГЕРМЕН АЛДЫН-АЛА КЕҢЕСІП АЛҒАН ДҰРЫС.

Ешкі сүті жайлы әлем не дейді

Канадада

Ешкі сүтін тері Мен буын ауруына, өт – тас ауруын, фибромиома мен балалар эпилепсиясын емдеуде қолданады

АҚШ -та

Сиыр сүтіне аллергиясы бар адамдар ешкі сүтін жеңіл көтерген.

Швецарияда

Таулы

шипажайларда туберкулез, анемия, рахит ауруларына шалдыққандарды ешкі сүтімен емдейді

Өзбекстанда

Аурухана, перзентханаларды ешкі сүтімен қамтамасыз ету үшін арнайы өсіреді

Ешкі сүті жайлы ғалымдар пікірі

Авиценна

Жерлеестері
не
кәрі жасқа
жеткенше
ешкі
сүтін
пайдалануд
ы
ұсынған

Найзағаймен
алысқан
ЗЕВС

Амалтея-
тәңірлік
ешкінің
сүтін
мүйізінен
ішкен.

Әл-Фараби

“Ең
тұрақты”
деп жазған

Диетолог
Роза
Шакиева

Ешкі сүті
жоғары
азықтық
және
биологиялық
құндылығы
бар
ерекше
тағам

Ешкі өнімдері

Көзіміз қарауытқанда, ойбай дәруменіміз азайып кетті деп шығамыз. Ондайда банан, киви, апельсин жеу керек деп ақыл айтатындар да табылады. Осы біздің атам қазақ апельсин көрмей өсті ғой, олар неге құлап, талып қалмаған деп таңғаламыз. Сөйтсек, олардың ішкен – жегені нағыз дәрумендердің көзі екен

Массажды ешкі майымен жасатқан.

Көктем мен жаз айларында көкке жайылған ешкі сүтінің құрамындағы дәрумендер молайып, әрі дәмі де өзгереді. Бұл кезде жаңа сауылған сүттің емдік қасиеті өте күшті болады. Күн сайын тамақтың алдында жарты сағат бұрын, бір кесе шикі ешкі сүтін ішіп алған адамның ағзасы сау болады, түрлі жұқпалы ауруларға бой алдырмайды. Жаңа сауылған сүттің тағы бір қасиеті — оның қуаты 4-5 сағатқа дейін ішектегі жағымсыз бактерияны жоюға қауқарлы болады

3. Ешкі сүті отадан сақтап қалған.

Сөйтсек, ешкінің еті де ем екен. Оны ғалымдар дәлелдеп отыр, - дейді алматылық кәсіпкер Әділ Сыдықұлы ОМАР (суретте). Алайда, ол біздің редакциямызға ешкі сүтінің пайдасы жөнінде әңгімелеуге келген еді. Бүгінде ол Қазақстандағы ешкі сүтін өндіруді қолға алған жалғыз кәсіпкер. Кәсібін ашуға түрткі болған да оның жек е басындағы жағдай еді. 1993 жылы Әділ Сыдықұлының асқазаны қатты ауырады. Дәрігерлер оның асқазанының жартысын кесеміз деп шешкен. Сол кезде кәсіпкердің дәрігер болып келетін жақын досы оған ешкі сүтін ішіп қарауға кеңес береді. Әділ Сыдықұлы екі жыл үзбей ешкі сүтін ішіп, ауруынан сауығып кетеді

Қуаттылығы 100гр		Ақуыз 100гр “% есебімен”		Қуаттылығы 100гр	
дүкен. сыр	ірімшік	дүкен сүзбе	құрт	дүкен. сүзбе	құрт
268,8- 401,38	408,4	14,5- 18,6	52,6	87-227	370,1

Қызықты деректер

- Шөп жетіспеушілігінен ешкілер ағашқа шығып, күні бойы ағашта жайылатын әлемдегі жалғыз ел – Марокко. Бір ерекшелігі мұндай картинаны тек Жоғары және Орта Атлас тау шептерінде, сонымен қатар Сус алқаптары мен Атлантикалық мұхит жағалауында көруге болады. Шынын айтқанда, қойшылар өз ешкілерін ағаштан-ағашқа жылжи отырып жаяды.

Америкалық ешкі жергілікті жұлдызға айналды

АҚШ-тың Нью-Мексико штатының Альбукерке қаласындағы биопаркте сурет салатын ешкі бар. Жануарлар бағының қызметкері Кристин Райт ешкіге сурет салуды үйреткен және оның бұл мүмкіндігін дамытуға ниетті екенін айтты.

Келушілердің көбі Бодидің талантына тәнті. Олар ай сайын ешкінің бұл ерекше қабілеті

дамып келе жатқанын айтады, деп хабарлады Mignews.

Жануарлар бағының менеджері Линн Тупа сурет салатын Боди «таңғажайып құбылыс» екенін айтты. Кристин бояуды араластырып, тиісті түсті таңдап, оған бояу жаққышты малып, Бодидің аузына салады, ары қарай ешкі қалауынша сурет салады.

III. Қорытынды:

Осы ғылыми жұмысымды зерттеу барысында оқулықтарды, деректерді пайдалана отырып, ізденуімнің арқасында ешкі туралы көп мағлұмат алдым. Ешкінің ең басты ерекшелігі кез келген жағдайда өсіруге бейімділігі. Өмір сүру ұзақтығы 14 – 15 жыл. Ешкіні ет, сүт, түбіт, жүн, тері өндіру үшін өсіреді. Түбіті мен жүнінен жеңіл, әрі берік орамал, қолғап, басқа да киімдер тоқылады. Терісінен жоғары сапалы шевро, замш, лайка былғарысы жасалады.

Сүйегі, мүйізі, тұяғынан желім жасайды, ішегінен музыкалық аспаптарға ішек иіреді. Ешкі сүтінен қаймақ, сары май, ірімшік, құрт т.б. тағамдар дайындалады. Ешкі сүті ана сүтін алмастыра алады. Оның құрамындағы май сіңімді, балалардың сүйектерінің қалыптасуы үшін өте пайдалы. Әр түрлі өкпе аурулары, суық тиюден қорғайды.

Ешкі сүті гепатит, асқазан жарасы, астма және тағы көптеген ауруларға ем.

ҰСЫНЫС:

Кейбір аурулар, сонын ішінде асқазан ауруларына химиялық жолдармен дайындалған дәрігерлерден гөрі адамзат денсаулығына ешкі сүтінің пайдасы көп болады деп ойлаимын. Келешекте Қазақстанда ешкі шаруашылығын көркейтп, әсіресе аурухана, бала бақша , мектептер сияқты мекемелерді ешкі сүтімен қамтамасыз етіп отырса.

Жетекшісі: Максұтова Роза